

מתן סיוע לחברות התעופה הישראליות עקב התארכות משבר הקורונה ותיקון החלטת

ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ :

1. לאשר את ההסכם שנחתם בין המדינה לבין חברת אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן – אל-על) וחברת סאן דור נתיבי אוויר בינלאומיים בע"מ (להלן – סאן דור) ולהלן ביחד – החברות) מיום 18 במרץ 2021 (להלן – ההסכם), בעניין רכישת כרטיסי טיסה לתקופה של 20 שנים למטוסאים ועובדי מערך אבטחת התעופה בהתאם להנחיות שירות הביטחון הכללי, בהתאם לנוסח ההסכם המצורף להחלטה זו. התחייבויות החברות מפורטות בהסכם, ובכלל זה הצהרה כי ההסכם ממצה את כל טענות ותביעות החברות בנוגע לדרישותיהן להשתתפות המדינה בעלויות הטסת כוח אדם במערך אבטחת התעופה לכל תקופת ההסכם וכי הן מוותרות על כל דרישה נוספת.
2. לתקן את החלטה מס' 375 מיום 13 בספטמבר 2020 שעניינה מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן – החלטה 375) כך שסיוע המדינה לאל-על לא יכלול העמדת ערבות מדינה לחוב שהחברה תיקח, כדלקמן:
 - א. הסיפא לסעיף 1 להחלטה 375 שבה נאמר "ולאחר מכן העמדת ערבות מדינה לחוב שהחברה תיקח בסך שלא יעלה על 250 מיליון דולר ארה"ב (כ-875 מיליון שקלים חדשים) בתנאים שיקבע משרד האוצר, לרבות כאמור בסעיף 8 להלן ובכפוף לאישור ועדת הכספים של הכנסת בהתאם לסעיף 2 לחוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958" - תימחק.
 - ב. סעיף 2(ד) להחלטה 375 - יימחק.
 - ג. בסעיף 8 להחלטה 375 המילים "שיחולו עד להעמדת ערבות המדינה", "והעמדת ערבות המדינה לחברה" ו- "לצורך העמדת הערבות כאמור" - יימחקו.
3. לתקן את החלטה מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011 שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות, כך שסעיפים 5 והסיפא לסעיף 7 (החל במילים "ככל שידונו") להחלטה 4026 לא יחולו על כל ענין הנוגע להטסת כח האדם במערך התעופה ובכלל זה על הוראות אבטחה, הנחיות ועלויות, הנוגעות להטסת כח האדם במערך התעופה בכל הנוגע לחברות עימן נחתם הסכם לפי סעיף 1 או 4 להחלטה זו.
4. לרשום את הודעת שר האוצר כי הועברו לישראל תעופה ותיירות בע"מ וארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ נוסחי הסכמים המקבילים להסכם שבסעיף 1 וכי ישראיר חתמה על ההסכם וכי עם ארקיע עדין מתנהלים מגעים.
5. עד לאישורו בכנסת של תקציב המדינה לשנת 2021, כל הקצאות התקציבים לפי החלטה זו כפופות להוראות סעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה ולהוראות סעיף 147 לחוק יסודות התקציב. ההקצאה תמומן מהסכום שבסעיף 33(א)(1)(ה)(1)(ח) לחוק יסוד: משק המדינה והדבר מצוין בתכנית שהוגשה לפי סעיף 33(ב1) לחוק היסוד האמור.

דברי הסבר

התפרצות נגיף קורונה והמגבלות שהוטלו בישראל ובמדינות רבות ברחבי העולם על תנועת נוסעים בינ"ל גרמו למשבר חסר תקדים בעולם התעופה בכלל ולחברות התעופה הישראליות בפרט. על רקע המשבר הנחו ראש הממשלה ושר האוצר להקים צוות מקצועי במשרד האוצר בראשות מנכ"ל משרד האוצר, החשב הכללי, הממונה על התקציבים, היועץ המשפטי של המשרד ונציגי רשות התעופה האזרחית (להלן - **הצוות**), לבחינת דרכים לסיוע לחברות התעופה הישראליות וזאת על מנת לשמר תעופה ישראלית.

במסגרת זאת התקבלה ביום 13 בספטמבר החלטת ממשלה מס' 375 שעניינה מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן - **החלטה 375**), להעמדת סיוע ממשלתי לאל-על בסך של עד 400 מיליון דולר (כ-1.4 מיליארד ש"ח). מתווה הסיוע שגובש כלל רשת ביטחון של המדינה להנפקת מניות שביצעה החברה בהיקף של 150 מיליון דולר (כ-875 מיליון ש"ח), שהושלמה בהצלחה, וכן החלטה להעמיד ערבות מדינה להלוואה של 250 מיליון דולר שתיקח אל-על. בחודשים האחרונים התקיים בהתאם להחלטת הממשלה משא ומתן בין אל-על לבין הגורמים המממנים והמדינה, ואולם אל-על התקשתה לגייס את ההלוואה בערבות המדינה בסכום זה, בין היתר לנוכח התארכות משבר הקורונה והשפעתו על ענף התעופה שהרע את מצבה הפיננסי. משהחברה לא קיבלה את ההלוואה הידרדר מצבה התזרימי של אל-על ונדרש קידום מתווה חלופי.

במקביל, קידם הצוות מסלול ייעודי בתנאים ייחודיים לחברות התעופה ישראליים וארקיע במסגרת קרן ההלוואות לעסקים גדולים בערבות המדינה, באופן שאפשר לשתי החברות לגייס הלוואות מהמערכת הבנקאית בסכום העולה על 100 מיליון ש"ח לצורך מימון פעילותן השוטפת בזמן משבר הקורונה. ואולם התארכות המשבר גרמה לכך שגם מצבן הפיננסי של חברות אלה הורע.

על רקע הקושי של אל-על בקבלת הלוואה בערבות מדינה והחמרת מצבה התזרימי, וההרעה במצבן של ישראליים וארקיע כאמור לעיל, גיבש הצוות מתווה חלופי שלפיו המדינה תעניק סיוע תזרימי לכלל חברות התעופה ותרכוש מהן מראש, ולתקופה של כ-20 שנה עד יום 1.6.2041, כרטיסי טיסה לכלל עובדי מערך אבטחת התעופה. בהתאם לכך נחתם ביום 18.3.2021 הסכם בין המדינה לבין אל-על וסאן דור (להלן - החברות) שלפיו המדינה תעביר לחברות סכום של 210 מיליון דולר ארה"ב (באופן המפורט בהסכם) בעד אספקת כרטיסי טיסה של כח האדם במערך אבטחת התעופה על חשבון החברות ובאחריותן המלאה למשך כל תקופת ההסכם ונכתב בהסכם כי החברות ישאו בכל העלויות הנוגעות להטסת כח האדם במערך אבטחת התעופה ומבלי לגרוע מכלליות האמור ישאו החברות בעלויות מסי נמל, הכבודה, המזון וההושבה..

בין השאר, הסכם זה מבטל את ההסכמים הקיימים כיום בין המדינה לבין כל אחת מהחברות להשתתפות בעלויות הטסת מטוסאים ועובדי מערך אבטחת התעופה אשר תוקפם הוארך מעת לעת והם צפויים לפקוע, לכל המאוחר, ביום 31 ביולי 2021.

בין המדינה לחברה התקיים שיח מקצועי ובמסגרתו נבחנה ההוצאה העתידית על הטסת המטוסאים ועובדי המערך אבטחת התעופה למול התוכנית העסקית של אל על וריבית ההיוון של הסכומים העתידיים בגין תשלום כרטיסי הטיסה ככל שהיו משולמים. זאת תוך התייחסות

לאי הוודאות הנוגע להיקף הטיסות של החברה, וכן לאי הוודאות לגבי האם ההסכמים הקיימים היו מוארכים מעבר ליום 31 ביולי 2021.

התחייבויות החברות מפורטות בהסכם המצורף כנספח להצעת ההחלטה, ובכלל זה הצהרה כי ההסכם ממצה את כל טענות ותביעות החברות בנוגע לדרישותיהן להשתתפות המדינה בעלויות הטסת כוח אדם במערך אבטחת התעופה לכל תקופת ההסכם וכי הן מוותרות על כל דרישה נוספת ומובהקת כי החברות ישאו בכל העלויות הנוגעות להטסת כוח האדם במערך אבטחת התעופה ומבלי לגרוע מכלליות האמור ישאו החברות בעלויות מסי נמל, הכבודה, המזון וההושבה. בין היתר, בהסכם התחייבה אל על לבצע הנפקת הון מניות, אופציות או תמחיל של השניים, לישים תכנית התייעלות להפחתת הוצאות אל על בהיקפים המפורטים בהסכם, לא לבצע חלוקת דיבידנד לתקופות ובתנאים המפורטים בהסכם, ועוד.

ההסכם אף כולל פיצויים מוסכמים במקרה של הפרת ההסכם על ידי מי מהחברות.

ההסכם מותנה בהתקיימות מספר תנאים מתלים, ובהם קבלת החלטת ממשלה שעניינה אישור עיקרי ההסכם. יתר התנאים המתלים כבר התקיימו, למעט תנאי אחד אשר מותנה רק בקבלת החלטת הממשלה המוצעת כך שמיד עם קבלתה יכנס ההסכם עם אל על לתוקף, ועל כן מוצע בסעיף 1 כי הממשלה תאשר את ההסכם.

יובהר כי ההסכם שמובא לאישור, נועד להחליף את המתווה הנוגע לערבות המדינה בהחלטה 375, ועל כן מוצע בסעיף 2 להצעת ההחלטה לבטל את סעיף 1 סיפה, סעיף 2(ד) וחלקים מסעיף 8 להחלטה 375, בהם מוזכרת ערבות המדינה, שכאמור כבר אינה רלוונטית.

בהחלטה מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011 שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות (להלן – **החלטה 4026**), נקבע בסעיף 5 כי הוראות אבטחה והנחיות חדשות בהיקפים מסוימים, תובאנה לדיון בפורום אשר יחליט לגבי מקור המימון לישומן. בנוסף הפורום ידון לבקשת אל-על במקרה של שינוי מהותי בעלויות ישום ההנחיות. בסעיף 7 להחלטה האמורה נקבע כי יוקם פורום נוסף, לתיאום העלאת מחלוקות ובירורן ובסיפא נכתב כי ככל שידונו מחלוקות הנוגעות לנושא עלויות או השתתפות המדינה בהוצאות אבטחה ישתתפו בדיון גם נציגי הממונה על התקציבים במשרד אוצר. לאור ההסכם המובא כעת לאישור, אין מקום שסעיפים אלו בהחלטה 4026 יחולו על כל ענין הנוגע להטסת כוח האדם במערך התעופה ובכלל זה הוראות אבטחה, הנחיות ועלויות, הנוגעות להטסת כוח האדם במערך התעופה. זאת מכיון שבהסכם שמובא כעת לאישור, בין היתר התחייבו החברות לשאת בכל העלויות הנוגעות להטסת כוח האדם במערך אבטחת התעופה, וכי ההטסה תהיה בהתאם להנחיות שירות הבטחון הכללי כפי שיהיו מעת לעת ותתן מענה מלא לצרכי מערך אבטחת התעופה, והחברות אף אשרו בהסכם כי ידוע להן שהנחיות השב"כ עשויות להשתנות מעת לעת בהתאם לשקול דעתו המוחלט, וכי סכום התמורה הינו סכום גלובאלי הניתן עבור רכישת הכרטיסים בכל היקף או מתווה עליו יחליט השב"כ וכי לחברות לא תהיה כל טענה או תביעה ביחס לשינוי בהיקף הכרטיסים הנדרש, וכן התחייבו החברות כי ההסכם ממצה את כל טענות ותביעות החברות בנוגע לדרישותיהן להשתתפות המדינה בעלויות הטסת כוח אדם במערך אבטחת התעופה לכל תקופת ההסכם והן מוותרות על כל דרישה נוספת. הנה כי כן, לא ניתן לאפשר לחברות לדרוש מכח החלטה 4026 מימון בנוגע להטסת כוח האדם במערך אבטחת התעופה, שעה שבהסכם הן התחייבו למיצוי דרישות וזאת אף שידוע שהנחיות השב"כ עשויות להשתנות. לאור כך, בסעיף 3 להצעת ההחלטה, מוצע לתקן את החלטה 4026 כך שסעיפים 5 והסיפא לסעיף 7 (החל במילים "ככל שידונו") להחלטה 4026 לא יחולו על כל ענין הנוגע

להטסת כח האדם במערך התעופה ובכלל זה הוראות אבטחה, הנחיות ועלויות, הנוגעות להטסת כח האדם במערך התעופה. למען הסר ספק, אין באמור כדי למנוע מחברות התעופה להביע עמדה בנוגע לצורך המקצועי בהוראות אבטחה והנחיות כלשהן, בפני משרד התחבורה. לצד הסיוע לחברות עקב משבר הקורונה, ההסכם עם החברות מאפשר למדינה לגדר את קצב הגידול של חלק מרכיבי עלות מערך אבטחת התעופה (של הרכיב הנוגע להטסת כח האדם במערך אבטחת התעופה שמהווה רק כ-10% מההוצאה על אבטחת התעופה). עלות המערך עמדה בשנת 2019 על כמיליארד ₪ וללא שינוי מהותי ביחס למצב הקיים ולצד קביעת מנגנוני ריסון, העלות צפויה להכפיל את עצמה עד שנת 2030 ולעמוד על סך של כ-2 מיליארד ₪. יוער כי במהלך הימים האחרונים הועברו לישראיר תעופה ותיירות בע"מ (להלן – **ישראיר**) וארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ (להלן – **ארקיע**), נוסחי הסכמים המקבילים להסכם שבסעיף 1 בשינויים הנדרשים. ישראיר חתמה ועם ארקיע עדין מתנהלים מגעים. יוער כי בהתאם לטיטוטות שהועברו לא יידרש אישור הממשלה להסכמים. עוד יוער כי בפני החברות האמורות גם קיימת החלופה שלא לקבל את ההסכמים המוצעים ולהמשיך במתווה הקיים שלפיו המדינה משלמת בעבור כרטיסי הטיסה שנרכשו בעבור עובדי המערך, אחת לחצי שנה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

המתווה האמור בהחלטה זו צפוי לסייע לחברת אל על וסאן דור בהתמודדות עם המשבר הכלכלי שאליו נקלעה, בין היתר, לנוכח משבר הקורונה. לצד זאת המתווה האמור בהחלטה מקבע את ההוצאה בגין הטסת כח אדם במערך אבטחת התעופה שנכללו בעלויות אבטחת התעופה ומגדר אותה לעשרים השנים הקרובות.

תקציב

210 מיליון דולר ארה"ב לצורך ההסכם עם אל על וסאן דור (שער הדולר יהיה בהתאם לאמור בהסכם). המקור לכך הוא מהסכום שבסעיף 33(א)(1)(ה)(1)(ח) לחוק יסוד: משק המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 375 מיום 13 בספטמבר 2020 שעניינה מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ
החלטה מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011 שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים

סיווג ראשי : הצהרתי

סיווג משני : חברה וכלכלה

מוגש על ידי שר האוצר

ועל ידי שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

כ"ד באייר התשפ"א

06 במאי 2021

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

מתן סיוע לחברות התעופה הישראליות עקב התארכות משבר הקורונה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מוצע לתקן את החלטה מס' 375 מיום 13 בספטמבר 2020, שעניינה מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן – **החלטה 375**) כך שלא תועמד לטובת חברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן – **חברת אל-על**) ערבות מדינה לחוב שהחברה תיקח. חלף האמור מוצע כי הממשלה תאשר הסכם שנחתם בין המדינה לבין חברת אל-על וחברת סאן דור נתיבי אוויר בינלאומיים בע"מ (להלן – **סאן דור**) במסגרתו המדינה תעביר מראש לחברת אל-על וחברת סאן דור סכום של 210 מיליון דולר, וזאת בתמורה לאספקת כרטיסי טיסה עבור כל עובדי מערך אבטחת התעופה, למשך כעשרים שנה, עד ליום 1 ביוני 2041. יצוין כי נכון להיום המדינה מממנת לחברות התעופה הישראליות את כרטיסי הטיסה שנרכשו בעבור עובדי המערך, לפי הסכמים שמוארכים אחת למספר חודשים.

בנוסף, מוצע לתקן את החלטה מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011, שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות (להלן – **החלטה 4026**), כך שסעיפים 5 ו-7 להחלטה 4026, שנוגעים, בין השאר, לעלויות ההטסה, לא יחולו על כל ענין הנוגע להטסת כח האדם במערך התעופה ובכלל זה: על הוצאות אבטחה, הנחיות ועלויות, הנוגעות להטסת כח האדם במערך התעופה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

החלטה 375 התקבלה על רקע המשבר חסר התקדים בעולם התעופה בכלל ובחברות התעופה הישראליות בפרט, בעקבות התפרצות נגיף קורונה והמגבלות שהוטלו בישראל ובמדינות רבות ברחבי העולם על תנועת נוסעים בינ"ל.

כאמור, בהתאם להסכם המוצע המדינה תעביר מראש לחברת אל-על ולחברת סאן דור סכום של 210 מיליון דולר, וזאת בתמורה לאספקת כרטיסי טיסה עבור כל עובדי מערך אבטחת התעופה, למשך כעשרים שנה, עד ליום 1 ביוני 2041.

עובדי מערך אבטחת התעופה מחולקים לשלוש קבוצות:

- א. מטוסאים, אשר תפקידם לאבטח את הטיסה באמצעות הימצאותם על הטיסה. מדובר בעובדים במדינה, עובדי מערך אבטחת התעופה.
- ב. עובדי המערך אשר אינם מטוסאים, ואשר הינם עובדים במדינה.
- ג. עובדי המערך אשר אינם מטוסאים ואינם עובדי מדינה.

באשר למטוסאים ולעובדי מערך התעופה שאינם מטוסאים שהם עובדים במדינה (היינו הקבוצה הראשונה והשניה), והגם שמדובר בחלק מעלויות אבטחה אשר ניתן לטעון כי למדינה אין חובה לממן אותם, הרי שהמדינה למעשה רוכשת מהחברות כרטיסי טיסה למימון טיסותיהם של עובדיה לתקופה של 20 שנה. עלות זו היא החלק הארי של הסכום שיועבר לחברות.

יצוין כי רכישת כרטיסי הטיסה לפי ההסכם כאמור בנוגע לקבוצה הראשונה והשניה כפופה לפטורים הנדרשים בהתאם לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, ואין באמור בהחלטת הממשלה כדי לגרוע מכך. אישור כאמור ניתן.

באשר לעובדי המערך אשר אינם מטוסאים ואינם עבדי מדינה (היינו הקבוצה השלישית), הרי שאין חולק כי התשלום עבורם הוא בגדר סובסידיה.

בדומה להחלטה 375 מדובר בהחלטה של מדיניות כלכלית ושל סדרי עדיפויות המסורה לשיקול דעתה של הממשלה. האופן שבו המדינה מבקשת לסייע לעסקים במשבר נתון לשיקול דעתה הבלעדי, ובכלל כך, עצם העמדת הסיוע לחברת אל-על וכן פרטי ההסדר שגובש בידי הצוות המקצועי. בנוסף, הסיוע לאל על מבוסס על האינטרס הלאומי שיש למדינה בחברה, ובעניין הרב שיש לממשלה בקיומה ובאיתנותה הכלכלית. יצוין כי למדינה יש גם אינטרסים חיוניים בחברת אל-על המוגנים באמצעות מניית המדינה המיוחדת באל על, הכוללים, בין היתר, את האינטרס החיוני בדבר שמירת כושר התפעול ויכולת ההטסה של החברה, המחדדים את החשיבות בהמשך קיומה של החברה למשק הישראלי.

אכן יש קושי בשל כך שמדובר בכבילת שקול דעת הממשלה, שכן לא נהוג לשלם מראש בעבור שירותים לתקופה של עשרים שנה, בפרט שהממשלה היתה רשאית לשנות את מדיניותה בדבר נשיאת הממשלה בעלות כרטיסי הטיסה וכך גם עשויות להשתנות דרישות הביטחון, כך שאין ודאות שהתשלומים שהוקדמו לעכשיו היו משולמים במשך כל התקופה, ובפרט ככל שמשך התקופה ארוך יותר.

קושי זה אף מתעצם בשל כך שאישור העסקה ניתן על ידי ממשלת מעבר.

בהתאם לסעיף 36 לחוק יסוד: הכנסת, משלא נתקבל חוק התקציב לשנת 2020, יש לראות ביום 23 בדצמבר 2020 (להלן – **המועד הקובע**) כאילו החליטה הכנסת ה-23 על התפזרותה. כתוצאה מכך, החל מהמועד הקובע הפכה הממשלה ה-35 לממשלה יוצאת, ולאחר יום הבחירות תהפוך לממשלת מעבר. ביום 23 במרץ 2021 התקיימו הבחירות לכנסת העשרים וארבע, וטרם הוקמה הממשלה ה-36.

כאמור בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה ובשים לב להלכה הפסוקה בעניין, ממשלת מעבר ושריה של הממשלה, מחויבים באיפוק בהפעלת סמכויותיהם לגבי כל אותם עניינים שאין כורח ודחיפות מיוחדת לפעול בהם בתקופה זו. מתחם הסבירות לעניין זה נבחן בשים לב למאפייניה של הסמכות הקונקרטית המופעלת, ובהתחשב באיזון הנדרש בין הצורך בעשייה ממשלתית לבין דרישת האיפוק כאמור. ככל שמידת החיוניות בפעולה השלטונית גוברת, כך תקטן מידת האיפוק הנדרשת, ולהיפך.

בענייננו, בשל המצב התזרימי הקשה של חברת אל-על ישנה דחיפות בקבלת החלטה, אשר מקלה על החברה מבחינה תזרימית. יודגש עוד כי החלטה זו מתקנת למעשה החלטת ממשלה קודמת, שבה נקבע כי המדינה תיתן לחברה ערבות מדינה. לו ההחלטה המקורית היתה נותרת על כנה, ובהתאם להערכת גורמי המקצוע במשרד האוצר המדינה הייתה נושאת גם בתוחלת העלות הגבוהה של ערבות המדינה וגם בעלויות השנתיות של רכישת הכרטיסים עבור כח האדם במערך אבטחת התעופה. יודגש כי ההסכם גובש על ידי גורמי המקצוע הרלוונטיים במדינה.

באשר לשאר חברות התעופה הישראליות - ישראייר תעופה ותיירות בע"מ (להלן - **ישראייר**) וארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ (להלן - **ארקיע**), יצוין כי ניתן להן סיוע הן באופן של קידום תיקון חקיקה המאפשר דחייה של תשלום החזר ללקוחות שטיסתם בוטלה לנוכח המשבר, וזאת בהתאם לחוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה), התשע"ב-2012, אשר חל גם על חברת אל-על וכן סיוע ייחודי שניתן רק לאותן חברות, במסגרת מסלול ייעודי לחברות תעופה בקרן ההלוואות לעסקים גדולים בערבות המדינה (להלן - **קרן ההלוואות**). אולם, שוני יסודי בהיקף הפעילות, ובכך באינטרסים החיוניים שיש למדינה בכל חברה מחברות התעופה, המעוגנים, כאמור, באופן רשמי, במניית המדינה, הכתיב מענה שונה לכל אחת מחברות התעופה.

בנוסף, בכל הקשור למימון עלות הטסת כח האדם במערך אבטחת התעופה, הרי שכאמור בהצעה ההחלטה, הועברו לישראייר וארקיע נוסחי הסכמים המקבילים להסכם שבסעיף 1, וזאת בשינויים המתחייבים מהיקף הפעילות שבין החברות. בפני החברות האמורות גם קיימת החלופה שלא לקבל את ההסכמים המוצעים ולהמשיך במתווה הקיים שלפיו המדינה משלמת בעבור כרטיסי הטיסה שנרכשו בעבור עובדי המערך, אחת לחצי שנה. נכון למועד הגשת הצעת ההחלטה, הושג הסכם עם חברת ישראייר, ועם ארקיע עדין מתנהלים מגעים.

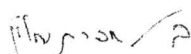
עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי למשרד התחבורה (בפועל) - אין מניעה משפטית לאשר את ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי לשירות הביטחון הכללי - אין מניעה משפטית לאשר את ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית בקבלת החלטת הממשלה.

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר
תפקיד

אסי מסינג, עו"ד
שם

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 375 של הממשלה מיום 13.09.2020.

מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ

375.

מ ח ל י ט י מ :

1. לרשום את הודעת שר האוצר בדבר כוונת משרד האוצר להעניק סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן – החברה), בסך של עד 400 מיליון דולר ארה"ב (כ-1.4 מיליארד שקלים חדשים), בין היתר, באופן של הצעה לרכישת 393,752,820 מניות של החברה במסגרת הנפקת מניות לציבור שתבצע החברה (להלן – הנפקה לציבור), בסכום של 264.2 מיליון שקלים חדשים, ולאחר מכן העמדת ערבות מדינה לחוב שהחברה תיקח בסך שלא יעלה על 250 מיליון דולר ארה"ב (כ-875 מיליון שקלים חדשים) בתנאים שיקבע משרד האוצר, לרבות כאמור בסעיף 8 להלן ובכפוף לאישור ועדת הכספים של הכנסת בהתאם לסעיף 2 לחוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958.

2. סיוע המדינה, כאמור בסעיף 1, יינתן בכפוף לכל אלה :

א. החברה תבצע הנפקה לציבור שתכלול הצעת מניות בלבד בדרך של הצעה אחידה, שבה החברה תציע לגייס מן הציבור סך של 753,353 מניות במחיר מינימום של 67.1 אג' למניה.

ב. הנפקה לציבור כאמור בפסקה (א) תבוצע עד ליום 17 בספטמבר 2020.

ג. מספר המניות שיירכשו בפועל על ידי המדינה בהנפקה לציבור ייקבע בהתאם לתוצאות ההנפקה לציבור, בהיקף שלא יעלה על הסכום האמור, ובאופן שכלל החזקות המדינה בחברה לא יעלה על שיעור של 44.9% מהון המניות של החברה.

- ד. עד למתן ערבות המדינה לא תבצע החברה הקצאת ניירות ערך כלשהי בדרך אחרת ללא אישור משרד האוצר.
3. ככל שבמסגרת סיוע המדינה לחברה תרכוש המדינה מניות בחברה, המדינה תמכור את מניותיה הרגילות בחברה בתוך 18 חודשים ממועד ההנפקה לציבור. לצורך כך, להטיל על החשב הכללי למנות ועדת מכרזים מיוחדת, בהתאם לסמכותו לפי תקנה 8(ה) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, לצורך מכירת ניירות הערך האמורים, בכפוף לאישור ועדת הכספים של הכנסת בהתאם לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951.
4. ככל שבמסגרת סיוע המדינה לחברה תרכוש המדינה מניות בחברה ועד למכירתן של המניות בהתאם לסעיף 3 להחלטה זו, המדינה מוותרת מראש ובאופן בלתי הדיר על אמצעי השליטה שיוקנו לה בגין מניותיה בחברה והיא מתחייבת שלא לעשות בהם שימוש. המדינה תמשיך להיות זכאית לכל הזכויות ההוניות הצמודות למניות האמורות. יובהר כי התחייבות זו תחול רק על המדינה וכל מניה שתועבר מהמדינה בכל דרך שהיא לצד שלישי כלשהו תועבר עם מלוא הזכויות וללא מגבלה כאמור.
5. לנוכח האמור בסעיף 4 לעיל, יובהר כי על החברה ועל אחזקת ניירות הערך בידי המדינה בחברה ומכירתם לא יחולו הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 והנהלים מכוחו, לרבות לעניין מתן תגמול לעובדי החברה.
6. על אף האמור בסעיף 4, להטיל על שר האוצר לשקול להביא לאישור הממשלה בתוך 30 ימים ממועד השלמת ההנפקה לציבור טיוטת הצעת חוק שתעגן הסדר מיוחד לצורך הסדרת אופן מכירת החזקות המדינה בניירות הערך שהוקצו לה וכן אופן ההחזקה בניירות הערך האמורים ומימוש הזכויות שנובעות מההחזקה בהן עד מכירתן. החזיקה המדינה לאחר ההנפקה מעל 20% ממניות החברה, יביא שר האוצר בתוך 30 הימים האמורים את המלצותיו בעניין לממשלה. למען הסר ספק יובהר כי האמור בהסדר שיעוגן בחקיקה לפי סעיף זה יגבר על התחייבות המדינה כאמור בסעיף 4 להחלטה זו ויוכל להביא לסיומה.
7. ככל שהחברה תגייס במסגרת ההנפקה לציבור סכום הנמוך מ-505.5 מיליון שקלים חדשים, המדינה תודיע לחברה על האופן שבו יוקצו למדינה ניירות ערך בשווי הפער בין הסכום האמור לבין הסכום שגויס בהנפקה לציבור.

8. בהמשך, ומבלי לגרוע מהתנאים האמורים במכתבו של מנכ"ל משרד האוצר לחברה מיום 6 ביוני 2020 שיחולו עד להעמדת ערבות המדינה, להטיל על החשב הכללי לנקוט בכל הפעולות הנדרשות לצורך הצעה לרכישת ניירות ערך של החברה והעמדת ערבות המדינה לחברה, והכול בתנאים המפורטים בהחלטה זו ובתנאים נוספים שיקבע החשב הכללי, ככל שיקבע, לצורך העמדת הערבות כאמור.

9. אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכויות מחזיק מניית המדינה המיוחדת בחברה (להלן – מניית המדינה) או להשפיע על הפעלת שיקול דעתו. למען הסר ספק מובהר, כי ככל שבמסגרת יישום החלטה זו תרכוש המדינה מניות בחברה, אזי לצורך הפעלת סמכויות מחזיק מניית המדינה, יחושבו שיעורי האחזקה באמצעי שליטה בחברה בהתאם לשיעור החזקות אפקטיבי של בעלי המניות בחברה בהם, בהתחשב בהתחייבות המדינה בסעיף 4 לעיל.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 4026 של הממשלה מיום 25.12.2011.

4026.

השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות

מ ח ל י ט י ם :

בהמשך להחלטות הממשלה מס' 3024 מיום 27 בינואר 2008, מס' 4032 מיום 24 באוגוסט 2008 ומס' 4462 מיום 1 בפברואר 2009, שעניינן השתתפות המדינה בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות בטיסות בינלאומיות, ובשים לב לסיכום אשר נחתם בין חברת אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן – אל על) לבין המדינה מיום 3 באוגוסט 2011, והסיכום המשלים מיום 21 בדצמבר 2011 (להלן – סיכום אל על) ובכלל זה התחייבותה של חברת אל על להמשיך ולתת שירותי אבטחת תעופה לחברות התעופה הישראליות לפי הוראות והנחיות השב"כ:

1. לעדכן את שיעור השתתפות המדינה בתקציב אבטחת התעופה של חברות תעופה ישראליות אשר מספקות שירותי אבטחת תעופה בהתאם להוראות השב"כ, כמפורט להלן:

א. השתתפות בשיעור 65% החל מיום 1 בינואר 2011 ועד יום 31 בדצמבר 2011.

ב. השתתפות בשיעור 70% החל מיום 1 בינואר 2012.

ג. על אף האמור בפסקאות (א) ו-(ב) –

(1) השתתפות בשיעור 75% לאחר חתימה על הסכם תעופה גלובאלי עם האיחוד האירופי, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 441 מיום 12 בספטמבר 2006 (להלן – הסכם שמיים פתוחים).

(2) השתתפות בשיעור 80% החל מהמועד שבו התחילה פעילותם של שני קווי תעופה סדירים לפחות אשר לא פעלו טרם חתימת

הסכם שמיים פתוחים או הורחבה פעילותם של ארבעה קווי תעופה סדירים קיימים, או התחילה פעילותו של קו תעופה סדיר אחד לפחות אשר לא פעל טרם חתימת הסכם שמיים פתוחים והורחבה פעילותם של שני קווי תעופה סדירים קיימים, והכל בהתאם להסכם שמיים פתוחים וההסכם אפשר את תחילת פעילותם או הרחבתם.

2. בשל אספקת שירותי אבטחת תעופה על ידי אל על לחברות תעופה ישראליות אחרות לפי הוראות השב"כ, להגדיל את מסגרת תקציב התקורות השנתית לאל על, הכלול במסגרת תקציב אבטחת התעופה, ב-250 אלף דולר ארה"ב, החל משנת 2011, כך שיעמוד על 2.25 מיליון דולר ארה"ב. היקף השתתפות המדינה במסגרת תקציב התקורות השנתית לאל על ייעשה בהתאם למדרגות ההשתתפות המפורטות לעיל, לפי העניין, ובכפוף להוצאה בפועל של סכום זה. הגדלת מסגרת תקציב התקורות כאמור בסעיף זה מותנית בהרחבה בפועל של הכיסוי הביטוחי של אל על בשל סיכוני מלחמה וטרור מכיסוי בגובה של 1 מיליארד דולר ארה"ב לכיסוי בגובה של 1.5 מיליארד דולר ארה"ב, והוכחת ביצוע הוצאות אלו.

3. לעדכן את השתתפות המדינה בתקציב אבטחת התעופה של חברת תעופה ישראלית שלא מתקיים בה האמור בסעיף 1 להחלטה, בהתאם למתווה המפורט באותו סעיף, בהתקיים התנאים הבאים:

א. החברות יכללו במסגרת פוליסות הביטוח והרחבי הכיסוי של כלי הטיס שבשימושן סעיף ויתור על זכות השיבוב כלפי אל על בגין נזקים הנובעים מסיכוני מלחמה וטרור.

ב. החברות יוסיפו את אל על כמבוטחת נוספת בפוליסת הביטוח ובהרחבי הכיסוי של ביטוחי החבויות שלהן בקשר לנזקי גוף ורכוש לנוסעים ולצדדים שלישיים, לעניין נזקים ופגיעות שיגרמו להן הנובעים מסיכוני מלחמה וטרור, וכן ויתור על זכות השיבוב כלפי אל על.

4. להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר להכין, תוך ארבעה חודשים, כתב שיפוי בהתאם לעקרונות המפורטים בסיכום אל על בשל נזקים אשר ייגרמו לאל על בשל האירועים המבוטחים במסגרת פוליסת הביטוח והרחבי הכיסוי של חברות תעופה ישראליות.

5. הוראת אבטחה אשר התקבלה לאחר אישור תקציב אבטחת תעופה ולא נלקחה בחשבון במסגרת תקציב אבטחת התעופה, אשר עלות יישומה

עולה על 300 אלף דולר ארה"ב לשנה, או לחלופין, הנחיות חדשות אשר עלות יישומן במצטבר עולה על 900 אלף דולר ארה"ב בשנה (להלן – הנחיות), תובאנה לדיון בפני פורום משותף אשר חברים בו סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר, נציג השב"כ ונציג החברה המספקת את שירותי האבטחה (להלן – הפורום), בטרם החלטתן על מערך אבטחת תעופה. הפורום יקבל החלטה לגבי מקורות המימון ליישום ההנחיות. כמו-כן, יתכנס הפורום לבקשת אל על במקרה של שינוי מהותי בעלויות יישום ההנחיות. ככל שהפורום לא יגיע לידי הסכמות, יוכרע הנושא על ידי סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר. לאחר קביעת מקור מימון כאמור, תבצע אל על את ההנחיות, ותישא בהוצאות הכרוכות בביצוען בהתאם להוראות הסכם זה, ובכפוף להחלטות הפורום.

6. ככל שתקבע הוועדה הבינמשרדית לשכר ולתנאי שרות בחו"ל כי יש לעדכן את שכר העובדים או תנאי השירות באופן רטרואקטיבי, יעודכן תקציב אבטחת התעופה (חלקה של החברה וחלקה של המדינה) וישונה מחירון השכר בהתאם, בתום 30 ימים ממועד פנייתה של אל על.

7. להקים פורום בראשות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ובהשתתפות אל-על וחברות התעופה לתיאום, העלאת מחלוקות ובירורן. ככל שידונו מחלוקות הנוגעות לנושא עלויות או השתתפות המדינה בהוצאות אבטחת התעופה ישתתפו בדיון נציגי הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

8. לשם בחינת עלויות אבטחת התעופה יוקם צוות כלכלי, בין משרדי, בהשתתפות נציגי הממונה על התקציבים, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד החוץ, רשות ההגבלים העסקיים והשב"כ.

9. ככל שהממשלה תחליט על הקמת גוף ממלכתי או גוף אחר לביצוע השירות כולו או חלקו, לא יועברו לידי ביצוע השירותים כאמור, ובכלל זה את היקף השתתפותה של הממשלה בתקציב אבטחת תעופה של החברות, אלא אם תינתן לחברות המספקות שירותי אבטחה ולחברות התעופה האחרות הודעה מוקדמת בכתב על כך לפחות 90 יום לפני מועד העברה כאמור. החליטה הממשלה על ביצוע חלק מהשירות על ידי הגוף הממלכתי האמור, יחולו הוראות החלטה זו לגבי יתרת שירות אבטחת תעופה שלא הועברו לגוף האמור.

10. החלטה זו תעמוד בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2017, והאמור בסעיפים 1,2,4-6 להחלטה זו לא יחול לגבי אל על אם היא אינה מקיימת את התחייבויותיה לפי סיכום אל על, והאמור בסעיפים 1 ו-3 להחלטה זו לא יחול לגבי חברת תעופה אשר אינה מקיימת את התנאים הקבועים

מזכירות הממשלה

בהם.

(סיכום אל-על הופץ אל חברי הממשלה ונמצא בתיקי מזכירות הממשלה).